

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

536

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Jasna Omejec, predsjednica, te suci Mato Arlović, Marko Babić, Snježana Bagić, Slavica Banić, Mario Jelušić, Ivan Matija, Antun Palarić, Aldo Radolović, Duška Šarin i Miroslav Šeparović, rješavajući o zahtjevu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti drugog propisa s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i zakonom, na sjednici održanoj 17. veljače 2015. donio je

ODLUKU

I. Utvrđuje se da je u razdoblju od 22. ožujka 2005. do 31. prosinca 2005. Ispravak Pravilnika o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama (»Narodne novine« broj 33/05.) bio u nesuglasnosti s člancima 3., 5. stavkom 1. i 90. stavkom 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

O b r a z l o ž e n j e

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Ministar mora, turizma, prometa i razvitka je 25. travnja 2005. donio Ispravak Pravilnika o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama (»Narodne novine« broj 64/05.; u daljnjem tekstu: Ispravak Pravilnika/05) koji je objavljen u »Narodnim novinama« broj 64 od 23. svibnja 2005.

Pravilnik o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama (»Narodne novine« broj 33/05.; u daljnjem tekstu: Pravilnik/05) nakon podnošenja ovog prijedloga mijenjan je i dopunjavan dva puta i to:

– Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama (»Narodne novine« broj 155 od 30. prosinca 2005., u daljnjem tekstu: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika/05) i

– Pravilnikom o izmjenama i dopuni Pravilnika o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama (»Narodne novine« broj 14 od 1. veljače 2011., u daljnjem tekstu: Pravilnik o izmjenama i dopuni/11).

2. Prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom osporenog Ispravka Pravilnika/05 podnio je Petar Maria Radelj iz Zagreba.

3. Na temelju članka 42. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), od Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske zatraženo je i dobiveno očitovanje.

4. Dopisom od 21. rujna 2010. predlagatelj je pozvan na očitovanje ostaje li kod svog prijedloga za ocjenu ustavnosti Ispravka Pravilnika/05 s obzirom na izmjene i dopune Pravilnika/05. Predlagatelj se podneskom od 30. rujna 2010. izjasnio da ostaje kod podnesenog prijedloga.

II. PRIGOVORI PREDLAGATELJA

5. Predlagatelj smatra da je osporeni Ispravak Pravilnika/05 u nesuglasnosti s člancima 3., 5. i 90. stavkom 4. Ustava. U prijedlogu ističe sljedeće:

»Sadržajno je osporenim ispravkom mijenjano materijalno pravo koje donosi ministar mora, turizma, prometa i razvitka, a čiju ustavnost i zakonitost nadzire Ustavni sud, pa je Sud nadležan ocijeniti i ovakav zahvat u pozitivno pravo.

Ispravak je 'drugi propis' iz članka 128. retka 2. Ustava. Ispravak kao vrsta pravnog akta zadovoljava definiciju 'drugog propisa' jer ga je donijelo tijelo državne vlasti nadležno za provedbu zakona unutar djelokruga utvrđenog Ustavom i zakonom; ima značajku općeobveznosti, odnose uređuje na općenit način i odnosi se na neodređeni krug adresata.

(...)

Nijednim zakonom ni drugim propisom ministar nije ovlašten davati ispravke propisa radi njihove objave u službenom glasilu. On kao i svaki drugi čitatelj može dati inicijativu glavnoj urednici 'Narodnih novina' da utvrdi i objavi takav ispravak (ako i kad se potkrađu pogreške).

Osim glavnog urednika 'Narodnih novina', na davanje ispravaka u 'Narodnim novinama' još su jedino ovlašteni tajnik Hrvatskog sabora (čl. 126. st. 5. Poslovnika Hrvatskoga sabora) i voditelj Centra za evidenciju i dokumentaciju Ustavnoga suda RH (čl. 83. st. 1. toč. 6. Poslovnika Ustavnog zakona o Ustavnom sudu).

(...)

Ispravkom je, *de facto*, danom njegove objave, 23. svibnja 2005., retroaktivno ukinuta pravna snaga Pravilnika koja je nastupila 22. ožujka 2005. te je ista suspendirana do 31. prosinca 2005.!

Stoga je sporni Ispravak suprotan činjeničnom stanju, istini, ranijoj izjavi i volji ministra kako je zapisano u prvotno objavljenom pravilniku; suprotan je načelu vladavine prava (čl. 3. Ustava) i načelu ustavnosti i zakonitosti (čl. 5. Ustava); ugrožava pravnu sigurnost i integritet pravnoga sustava, a time i ustavnopravni poredak jer je školski primjer pojave neustavnosti, pravničke nespretnosti, nedoraslosti i loše kvalitete propisnika; dovodi do unatragne (retroaktivne) primjene podzakonskog propisa u cijelosti (a ona je zabranjena i za zakone), a predstavlja i zlorabu tobožnjeg prava na ispravak pogrešaka uočenih nakon uspoređivanja objavljenoga s izvornim tekstom (koji još nitko i nikad nije vidio, niti postoji u materijalnom obliku u tobožnjeg sada ispravljenom tekstu).«

Predlagatelj predlaže poništiti Ispravak Pravilnika/05 u cijelosti.

III. OČITOVANJE MINISTARSTVA POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

6. Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture je u svojem očitovanju, uz ostalo, navelo sljedeće:

»Uzimajući u obzir sadržaj odredbe članka 17. Zakona o cestama, u konkretnom slučaju nikako se ne radi o ovlaštenju Ministra za donošenje Zakona, već ovlaštenju Ministra za donošenje provedbenog propisa, radi ostvarenja općih načela planiranja, projektiranja, gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta.

Stoga, u konkretnom slučaju nikako se ne može reći da je neodređivanjem u provedbenom propisu datuma početka primjene Ispravka Pravilnika, povrijeđen članak 89. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske, jer je tom ustavnom odredbom propisano vrijeme kad Zakon, a ne provedbeni propis najranije stupa na snagu, odnosno nije propisana obveza donositelju provedbenog propisa da odredi ili ne odredi datum njegovog stupanja na snagu.

Shodno navedenom, u konkretnom slučaju, a vezano za činjenicu određivanja ili neodređivanja datuma početka primjene provedbenog propisa, nisu ispunjeni uvjeti da sukladno članku 55. stavak 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, Ustavni sud ukinе provedbeni propis zbog njegove nesuglasnosti s Ustavom.

Članak 89. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske, pripisuje da Zakoni i drugi propisi državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti ne mogu imati povratno djelovanje.